

KÖNYVVIZSGÁLÓI KÖZFELÜGYELETI HATÓSÁG

Beszámoló
a könyvvizsgálói közfelügyeleti
feladatokat ellátó hatóság
2021. évi tevékenységéről

PÉNZÜGYMINISZTERIUM
2022.

**PÉNZÜGYMINISZTERIUM
SZÁMVITELI ÉS KÖZFELÜGYELETI FŐOSZTÁLY**

**Cím: 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.
Postacím: 1369 Budapest, Postafiók 481.
Telefon: 06-1-896-7860
E-mail: kozfelugyelet@pm.gov.hu
Web: www.kormany.hu**

Tartalomjegyzék

1. Könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon.....	4
1.1. Bevezetés.....	4
1.2. Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság	4
1.3. A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság.....	4
1.4. A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása.....	5
2. A közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálói piac bemutatása	6
3. A hatóság által végrehajtott feladatok bemutatása	8
3.1. A közfelügyeleti hatóság feladatai.....	8
3.2. Jogalkotási feladatok bemutatása	9
3.3. Minőségellenőrzés.....	10
3.3.1. A hatóság által lefolytatható ellenőrzések bemutatása	10
3.3.2. A kockázat alapú kiválasztás módszertana a minőségellenőrzési eljárásban	14
3.4. A minőségellenőrzési eljárás folyamata, annak részelemei	17
3.4.1. A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának általános szabályai.....	18
3.4.2. Zárójelentés	18
3.4.3. A minőségellenőrzés eredménye	19
3.5. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése	20
3.5.1. Az egyedi minőségellenőrzések eredménye.....	20
3.5.2. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzététele.....	21
3.5.3. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során feltárt súlyos hiányosságok.....	22
3.6. Cégszintű minőségellenőrzések	25
3.6.1. A cégszintű minőségellenőrzések alakulása	25
3.6.2. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele	27
3.6.3. A cégszintű minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságok	27
4. A közfelügyeleti rendszer részelemeinek vizsgálata és értékelése.....	30
4.1. A Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán tett megállapítások	30
4.2. A Kamara fegyelmi eljárásai kapcsán tett hatósági megállapítások ...	31
5. Könyvvizsgálói minősítések, igazolások, engedélyek	33
5.1. Minősítés megszerzésére irányuló eljárások	33
5.2. Minősítés visszavonására irányuló eljárások	33
5.3. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez szükséges igazolás és engedély megszerzésére és visszavonására irányuló eljárások	34
5.4. Bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás megszerzésére irányuló eljárások	35
6. Átláthatósági jelentések vizsgálata.....	36
7. Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal.....	38

8. Nemzetközi kapcsolatok bemutatása	39
1. számú melléklet	41
2 számú melléklet	43

1. Könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon

1.1. Bevezetés

A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság (a továbbiakban: közfelügyeleti hatóság vagy hatóság) a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) előírásai szerint közzéteszi a 2021. évi tevékenységéről szóló éves beszámolóját.

1.2. Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság

2008. január 1-től 2013. június 30-ig a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság (a továbbiakban: KKB) látta el. Ebben az időszakban kerültek lefektetésre a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer alapjai. A 2013. július 1-től életbe lépő törvényi módosítások teremtették meg a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzéseinek (a továbbiakban: minőségellenőrzések) elindításához szükséges feltételeket, majd ezt követően zajlottak le az első – a könyvvizsgálói szakma befolyásától független – közfelügyeleti minőségellenőrzések, melyek mind a mai napig a közfelügyeleti rendszer legfőbb elemét jelentik.

A KKB – a törvényi előírásoknak megfelelően – a Magyar Könyvvizsgálói Kamarával (a továbbiakban: Kamara) szorosán együttműködve végezte tevékenységét, ám ez – különösen 2012. évtől kezdődően – számos nehézséget okozott. Ennek legfőbb oka az volt, hogy a Kamara a közfelügyeleti felelősségébe tartozó feladatok tekintetében ráruházott hatósági szerepköre ellentmondásban volt a szervezet érdekképviselői szerepével. Ennek okán került sor a Kkt. 2013. július 1-től hatályba lépő módosítására.

1.3. A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság

A KKB szerepét 2013. július 1-től a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság (a továbbiakban: közfelügyeleti hatóság) vette át. Közfelügyeleti hatóságként a Magyarország minisztériumainak felsorolásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi V. törvény, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 65. §-a c) pontja alapján a pénzügyminiszter került kijelölésre.

A Pénzügyminisztérium szervezetén belül a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat a Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (I. 31.) PM utasítás 1. melléklet 2. függelék 3.3.1.4. pontja alapján a Számviteli és Közfelügyeleti Főosztály látja el.

1.4. A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása

A Kkt. előírásai szerint a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer célja, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlása átlátható, ellenőrizhető és számon kérhető keretek között történjen, és ezen keresztül a közérdek megfelelően érvényesüljön.

A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer finanszírozása egyrészt az éves állami központi költségvetésből, másrészt – a Kkt. 185. § (4) bekezdése szerinti – a Kamara által fizetett közfelügyeleti díjból történik. Ezzel biztosítható a 2006/43/EK irányelv alapján a Kkt.-ba átültetett cél teljesülése, mely szerint a közfelügyeleti rendszert oly módon kell finanszírozni, hogy az hatékonyan működjön, valamint, hogy a kamarai tag könyvvizsgálóknak, a könyvvizsgáló cégeknek a rendszer finanszírozásában való részvétele ne eredményezze a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer objektivitásának, pártatlanságának és függetlenségének csorbulását.

2. A közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálói piac bemutatása

Az alábbi táblázat tartalmazza a 2021. december 31. napján hatályos állapotot:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók megnevezése	2020.12.31.	2021.12.31.
Hitelintézetek	23	21
<i>ebből: szövetkezeti hitelintézetek</i>	0	0
Befektetési vállalkozások	13	12
Biztosító társaságok	20	19
Tőzsdén jegyzett gazdálkodók	49*	53**
Összesen	105	105

* a tőzsdén jegyzett bank (9 db), biztosító (1 db) és alapkezelő (2 db) ezen a soron került bemutatásra

** a tőzsdén jegyzett bank (10 db), biztosító (1 db) és alapkezelő (3 db) ezen a soron került bemutatásra

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók száma nem változott 2020-hoz képest. A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók körét az alábbi jogszabályok definiálják:

- a Kkt. 2. § 19. pontja szerint közérdeklődésre számot tartónak minősül az a gazdálkodó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, illetve, amit külön jogszabály közérdeklődésre számot tartónak minősít,
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 6. § (1) bekezdés 62. pontja alapján közérdeklődésre számot tartó hitelintézet a törvény hatálya alá tartozó összes hitelintézet, kivéve a Magyar Nemzeti Bank, az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Magyar Export-Import Bank Zrt.,
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 62. § (1) és (4) bekezdése alapján közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősül a szabályozott piacra bevezetett értékpapír kibocsátója (a befektetési jegy kibocsátójának a befektetési alap alapkezelője minősül),

- a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdés 65. pontja alapján közérdeklődésre számot tartónak minősül a biztosító és a viszontbiztosító, kivéve a kisbiztosító és a kölcsönös biztosító egyesület,

- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdésének 100. pontja alapján közérdeklődésre számot tartó befektetési vállalkozás a törvény hatálya alá tartozó befektetési vállalkozás, ide nem értve a Magyar Nemzeti Bankot, a Magyar Államkincstárt és az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-t.

3. A hatóság által végrehajtott feladatok bemutatása

3.1. A közfelügyeleti hatóság feladatai

A közfelügyeleti hatóság feladatait a Kkt., a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet), a Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (I. 31.) PM utasítás, valamint a hatóság belső Ügyrendje tartalmazza és szabályozza.

A közfelügyeleti hatóság tevékenysége sokrétű és szerteágazó, hatósági, felügyeleti és jogszabály előkészítő kötelezettségén kívül koordináló szerepet tölt be a különböző állami intézmények és a szakmai szervezetek között, továbbá ellátja a nemzetközi kötelezettségeiből adódó egyéb feladatait is.

A közfelügyeleti hatóság:

1. lefolytatja a minőségellenőrzést azoknál a kamarai tag könyvvizsgálóknál, könyvvizsgáló cégeknél, amelyek közérdeklődésre számot tartó gazdálkodókra vonatkozóan végeznek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet (Kkt. 149. § (2) bekezdés),
2. a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése esetén megteszi a jogszabályban előírt intézkedéseket (Kkt. 195. § (1) bekezdés),
3. vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer alábbi részelemeit (Kkt. 189. § (1) bekezdés)
  - a) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezését, a kamarai nyilvántartások vezetését,
  - b) a magyar nemzeti könyvvizsgálói standardok, a Kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok kialakítását, elfogadását,
  - c) a szakmai továbbképzési rendszer és a minőségbiztosítási rendszer működését és
  - d) a fegyelmi eljárásokat.
4. vizsgálja a könyvvizsgálói tevékenységre irányuló megbízás időtartama alatti visszahívásról vagy lemondásról szóló kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől, illetve a vállalkozóktól érkező bejelentéseket (Kkt. 46. § (1) bekezdés, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 155/A. § (2) bekezdés),

5. lefolytatja a minősítésekkel kapcsolatos hatósági eljárásokat (Kkt. 49-52. §),
6. ellenőrzi az átláthatósági jelentések közzétételét (a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló az 537/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet /a továbbiakban: EU rendelet/ 13. cikke),
7. lefolytatja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezési eljárását (Kkt. 69. § (1) bekezdés),
8. jóváhagyja a Kamara által megalkotott könyvvizsgálati, valamint az átvilágítási megbízásokra, a bizonyosságot nyújtó megbízásokra, a kapcsolódó szolgáltatásokra és a belső minőségellenőrzésre, a könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek belső szervezetére és a könyvvizsgáló munka megszervezésére vonatkozó nemzeti standardokat (Kkt. 4. § (5) bekezdés b) pont),
9. elbírálja a kamarai minőségellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen a közfelügyeleti hatósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelmeket (Kkt. 172/A. §).

3.2. Jogalkotási feladatok bemutatása

A 2021. év jogalkotási feladatait jellemzően a veszélyhelyzet, valamint a digitalizáció kérdésköre határozta meg. A Kkt. módosításai a hatékonyság növelése érdekében és az egyszerűbb ügykezelés jegyében zajlottak.

Elektronikus aláírás szabályai

A veszélyhelyzetre, valamint a digitális eljárások minél szélesebb körű alkalmazását célzó törekvésekre tekintettel a Kkt. jogszabályi szinten is lehetővé tette a független könyvvizsgálói jelentések elektronikus aláírását.

Online küldöttgyűlés, elektronikus választások

A Kkt. módosítása megteremtette a lehetőséget a Kamara számára, hogy a jövőben online küldöttgyűlést, valamint elektronikus választásokat tartson.

Az ACCA végzettség bemeneti feltételként való elfogadása

A Kkt. módosítását követően a nemzetközi gyakorlathoz igazodva, az oktatás konvergenciája és a kölcsönös elismerés okán az okleveles könyvvizsgálói képzés bemeneti feltételeként a nemzetközi számviteli (ACCA) végzettséget is el kell fogadni.

Könyvvizsgálói jelentés visszavonása

A Kkt. könyvvizsgálói jelentés visszavonására vonatkozó rendelkezéséhez kapcsolódva a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény további részletszabályokkal egészült ki.

3.3. Minőségellenőrzés

A Kkt. 149. § (2) bekezdése alapján a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek tevékenységét a közfelügyeleti hatóság minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan ellenőrzi. A minőségellenőrzési eljárás lefolytatására a Kkt.-ben, illetve az NGM rendeletben foglaltak, továbbá a fenti jogszabályokban részletesen nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) előírásai az irányadók.

3.3.1. A hatóság által lefolytatható ellenőrzések bemutatása

1. Minőségellenőrzési eljárás:

A Kkt. 173/B. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a közfelügyeleti hatóságnak legalább 3 évente minőségellenőrzést kell lefolytatni a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél, ha az közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálati tevékenységet végző könyvvizsgálók száma az alábbiak szerint alakult:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálatot végző könyvvizsgálók	2019.	2020.	2021.
	(fő)*	(fő)*	(fő)*
Nagyobb méretű könyvvizsgálói <u>hálózatoknál</u> dolgozó könyvvizsgálók száma (legalább 6 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	32	23	33
Kis és közepes méretű, <u>hálózatoknál</u> dolgozó könyvvizsgálók száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	1	4	1
Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégeknél dolgozó könyvvizsgálók száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	10	10	11
Egyedül dolgozó könyvvizsgálók száma	4	3	1
Összesen:	47	40	46

*A táblázatban szereplő adatok az adott év december 31. napjára vonatkozó állapotot tükrözik.

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálati tevékenységet végző könyvvizsgáló cégek száma az alábbiak szerint alakult:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálatot végző könyvvizsgáló cégek	2019.	2020.	2021.
	(cég)*	(cég)*	(cég)*
Nagyobb méretű könyvvizsgálói <u>hálózatokhoz tartozó</u> könyvvizsgáló cégek száma (legalább 6 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	6	6	6
Kis és közepes méretű, <u>hálózatokhoz tartozó</u> könyvvizsgáló cégek száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	3	3	2
Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégek száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	10	10	8
Összesen:	19	19	16

*A táblázatban szereplő adatok az adott év december 31. napjára vonatkozó állapotot tükrözik.

2. Rendkívüli minőségellenőrzési eljárás:

A Kkt. 173/B. § (4) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóságnak rendkívüli minőségellenőrzést kell lefolytatni, ha azt:

- a) a Kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi,
- b) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég saját magával szemben kezdeményezi,
- c) a közfelügyeleti hatóság kezdeményezi.

A rendkívüli minőségellenőrzési eljárás lefolytatására, a minőségellenőrzési eljárásokra vonatkozó jogszabályi előírások az irányadók.

A közfelügyeleti hatóságnak 2021. évben is kiemelt feladata volt a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, illetve könyvvizsgáló cégek – éves minőségellenőrzési terven alapuló – minőségellenőrzési eljárásainak lefolytatása.

Az alábbi táblázatok összefoglalva mutatják be a közfelügyeleti hatóság által 2021. évben végrehajtott minőségellenőrzések számát, illetve azok alakulását:

Minőségellenőrzési eljárás és célvizsgálat megnevezése	Kamarai tag könyvvizsgáló (fő)
Terv szerinti minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgálók száma:	18
Bíróság ítélete alapján ismételt minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgálók száma:	1
Rendkívüli minőségellenőrzési eljárásra kijelölt könyvvizsgálók száma:	0
Tervből törölt könyvvizsgálók száma: (szüneteltetés, törlés, egyéb ok miatt)	0
A Kkt. 195. § (1) bekezdésében foglalt célvizsgálat	1
Minőségellenőrzésre és célvizsgálatra kijelölt könyvvizsgálók száma összesen:	20
Ebből a hatóság által:*	
- lefolytatott és határozattal lezárt terv szerinti minőségellenőrzések száma:	18
- lefolytatott és határozattal lezárt ismételt minőségellenőrzések száma:	1
- lefolytatott és határozattal lezárt célvizsgálat száma:	1
Kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzésének és célvizsgálatának száma összesen:	20

* A közfelügyeleti hatóság 2021. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételkor hatályos állapot szerint.

Minőségellenőrzési eljárás megnevezése	Könyvvizsgáló cég (cégek száma)
Terv szerinti minőségellenőrzésre kijelöltek száma:	5
Bíróság ítélete alapján ismételt minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	0
Rendkívüli minőségellenőrzési eljárásra kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	0
Tervből törölt könyvvizsgáló cégek száma: (szüneteltetés, törlés, egyéb ok miatt)	0
Minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgáló cégek száma összesen:	5
Ebből a hatóság által:*	
- lefolytatott és határozattal lezárt terv szerinti minőségellenőrzések száma:	5
- lefolytatott és határozattal lezárt ismételt minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló terv szerinti minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló ismételt minőségellenőrzés száma:	0
Könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzésének száma összesen:	5

* A közfelügyeleti hatóság 2021. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételkor hatályos állapot szerint.

3.3.2. A kockázat alapú kiválasztás módszertana a minőségellenőrzési eljárásban

A kamarai tag könyvvizsgálóknál, illetve könyvvizsgáló cégeknél lefolytatandó minőségellenőrzési eljárások tervezése háromszintű, kockázat alapú kiválasztási folyamat alapján történik:

- 1. szint:** kamarai tag könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég kijelölése
- 2. szint:** könyvvizsgálati megbízás(ok) kijelölése
- 3. szint:** a minőségellenőrzés fókusz területeinek kijelölése a kiválasztott könyvvizsgálati megbízáson belül

1. szint: kamarai tag könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég kijelölése

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég a Kkt. 67/A. § (4) bekezdése alapján köteles december 31-ig tájékoztatni a közfelügyeleti hatóságot a december 31-én hatályban lévő, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóval kötött jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó megbízásairól.

A beküldött adatszolgáltatás alapján a közfelügyeleti hatóság az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a Kkt. 173/B. § (1) bekezdése szerinti minimális előírás (3 év) betartása,
- az előző évi minőségellenőrzési eljárás során elért eredmény,
- a közfelügyeleti hatósághoz beérkező bejelentések,
- egyéb forrásból származó információk (pl. média),
- első közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálati megbízás,
- újonnan alapított könyvvizsgáló cég.

A fent bemutatott szempontok mérlegelését követően a közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzési tervében rögzíti azon kamarai tag könyvvizsgálókat, illetve könyvvizsgáló cégeket, amelyeknél minőségellenőrzési eljárást kíván lefolytatni.

Az elkészült minőségellenőrzési tervet a közfelügyeleti hatóság a Kkt. 173/B. § (3a) bekezdése alapján minden év március 31-ig nyilvánosságra hozza a kormányzati portálon.

(<http://ngmszakmaiterulet.kormany.hu/konyvvizsgaloi-kozfelugyeleti-hatosag>)

2. szint: könyvvizsgálati megbízás(ok) kijelölése

A közfelügyeleti hatóság a kamarai tag könyvvizsgáló könyvvizsgálati megbízásainak előzetes elemzését követően, az alábbi szempontok mérlegelésével dönt az ellenőrizendő könyvvizsgálati megbízásokról:

- könyvvizsgálati megbízás mérete, tőzsdei cég esetén a piaci kapitalizáció,
- könyvvizsgálati megbízáson töltött munkaórák száma,
- könyvvizsgálati díj és a könyvvizsgáló által eltöltött munkaórák számának aránya,
- korábbi minőségellenőrzési eljárásokból származó tapasztalatok,
- a könyvvizsgálati ügyfél külföldi tőzsdén való jegyzése,
- új gazdálkodó a tőzsdén,

- átfogó iparági „problémák”,
- könyvvizsgáló cég ügyfélösszetétele (rendelkezik-e megfelelő iparági tapasztalattal a könyvvizsgáló cég?),
- a közfelügyeleti hatósághoz érkező bejelentések,
- a könyvvizsgálati ügyfél tevékenységének összetettsége, illetve egyéb jellemzői,
- konszolidált pénzügyi kimutatások, IFRS pénzügyi kimutatások,
- a könyvvizsgálati ügyfél pénzügyi nehézségei,
- a könyvvizsgálati ügyfél által bonyolított jelentős tranzakciók (pl. felvásárlás, összeolvadás),
- a könyvvizsgálati ügyfélnek kibocsátott korábbi könyvvizsgálati vélemény fajtája/figyelemfelhívó záradék,
- könyvvizsgáló váltás/első könyvvizsgálati év.

A közfelügyeleti hatóság a kamarai tag könyvvizsgálót a minőségellenőrzésre kiválasztott megbízásokról a Kkt. 173/B. § (8a) bekezdésének megfelelően 8 nappal a helyszíni vizsgálat előtt értesíti. A közfelügyeleti hatóság a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgáló közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól kapott könyvvizsgálati megbízása mellett a nem közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól kapott könyvvizsgálati megbízásait is kijelölheti minőségellenőrzésre.

3. szint: a minőségellenőrzés fókusz területeinek kijelölése a kiválasztott könyvvizsgálati megbízáson belül

Az egyes könyvvizsgálati megbízásokon belül történő fókuszterületek kiválasztása közvetlenül a helyszíni minőségellenőrzéseket megelőző felkészülés során, illetve a helyszíni minőségellenőrzés végrehajtása során történik. Jellemzően az alábbi könyvvizsgálati területek kerülnek a minőségellenőrzések fókuszába:

- a könyvvizsgáló csalással kapcsolatos megállapításai,
- kockázatelemzés, könyvvizsgálói kockázat becslések,
- lényegesség meghatározása,
- kontroll folyamatok felmérése, tesztelése, értékelése,
- elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok beszerzése,
- szakértők alkalmazása,
- kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók,
- vállalkozás folytatásának elve, fordulónap utáni események,
- pénzügyi beszámolók és közzétételek megfelelősége,
- konszolidációs könyvvizsgálat,

- belső minőségellenőr alkalmazása (tőzsdén jegyzett könyvvizsgálati ügyfelek esetében kötelező).

3.4. A minőségellenőrzési eljárás folyamata, annak részelemei

A közfelügyeleti hatóság az ellenőrzésre kiválasztott részére a helyszíni ellenőrzés előtt 8 nappal értesítést küld. Az értesítő levél kiküldése előtt az ellenőr telefonon, elektronikus levélben előzetesen egyeztet az ellenőrzöttel az ellenőrzés helyszínéről és időpontjáról.

A minőségellenőrzésre kiválasztott kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég részére küldött értesítésnek tartalmaznia kell:

- a) az ügy tárgyát, iktatási számát, az eljárás megindításának napját és az adott ügyfajtára irányadó ügyintézési határidőt, az ügyintézési határidőbe be nem számító időtartamokat, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét,
- b) tájékoztatást az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségéről,
- c) hivatalból indult eljárásban az erre történő utalást, kérelemre indult eljárásban a kérelmező nevét,
- d) a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nevét, nyilvántartási számát, az eljárás lefolytatására kijelölt ellenőr és közreműködő azonosítási adatait,
- e) a minőségellenőrzés alá vont megbízások megnevezését és a vizsgált időszakot, könyvvizsgáló cég esetén azt is, hogy a minőségellenőrzés a belső minőségellenőrzési rendszer értékelésére terjed ki, melynek során az egyes megbízások minőségellenőrzésének eredményét is figyelembe kell venni,
- f) az ellenőrzés dátumát, és helyszínét.

A kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég a tudomásszerzést követően haladéktalanul köteles értesíteni a közfelügyeleti hatóságot abban az esetben, ha az eljárás lefolytatására kijelölt ellenőr vagy közreműködő a Kkt. 173/B. § (6) bekezdése szerinti függetlenségi és összeférhetlenségi követelményeknek nem felel meg.

Az ellenőrnek, a közreműködőnek és az ellenőrzöttnek nyilatkozatot kell tennie a függetlenségi és az összeférhetlenségi követelményeknek való megfelelésről.

Az ellenőr az ellenőrzést a közfelügyeleti hatóság vezetője vagy az általa kijelölt személy által kiadott megbízólevél birtokában folytathatja le. A megbízólevél tartalmazza az ellenőr(ök) nevét, azonosító adatait, az ellenőrzés alá vont

kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég azonosító adatait, valamint azt, hogy mely időszak tekintetében kell az ellenőrzést lefolytatni.

3.4.1. A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának általános szabályai

Az ellenőr az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől minden olyan iratot, adatot, információt, nyilatkozatot megkérhet, az ellenőrzés alá vont minden olyan munkafolyamatát megvizsgálhatja, amely az ellenőrzés lefolytatásához szükséges. Az ellenőr az ellenőrzés során jogosult az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég helyiségeibe belépni, iratairól, adathordozóiról, nyilvántartásairól másolatot készíteni, illetve készíttetni.

A covid-19 járvány okozta veszélyhelyzetre tekintettel lehetőség szerint a közfelügyeleti hatóság törekedett a kontaktus mentes minőségellenőrzések lefolytatására. Ennek következtében számos olyan ellenőrzést folytatott le, ahol a könyvvizsgálati dokumentációt elektronikus formátumban bocsátotta az ellenőrök rendelkezésére a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, azzal, hogy az ellenőrzöttek online módon vettek részt az ellenőrzésben.

Az ellenőr a minőségellenőrzést az NGM rendelet 1-2, valamint 6. mellékleteiben szereplő kérdőívek alapján folytatja le.

Az ellenőr a helyszíni vizsgálat befejezésekor jegyzőkönyvet és esetlegesen a könyvvizsgálati dokumentációból másolatban átvett anyagok felsorolását tartalmazó dokumentumjegyzéket készít, melyet mindkét fél aláír. A jegyzőkönyv és a dokumentumjegyzék egy-egy példányát az ellenőrzött is megkapja a helyszínen.

3.4.2. Zárójelentés

A minőségellenőrzésről az ellenőr zárójelentést készít. A zárójelentést a helyszíni ellenőrzés befejezésétől számított tizenöt napon belül kell elkészíteni. A zárójelentést az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek meg kell küldeni. Az ellenőr által készített záró jelentés tartalmazza az ellenőrzött egyedi megbízások értékelését a vizsgált könyvvizsgálóra vonatkozóan. A könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerének ellenőrzése esetén a zárójelentés tartalmazza a minőségellenőrzési rendszer értékelését a könyvvizsgáló cégre vonatkozóan. A zárójelentés mellékletét képezi(k) a kérdőív(ek).

Az ellenőr a zárójelentésben az egyedi megbízások ellenőrzése során tapasztalt hiányosságok esetén azok kijavítására, valamint az ellenőrzött által

működtetett belső minőségellenőrzési rendszer, illetve alkalmazott minőségellenőrzési eljárások fejlesztésére javaslatot tehet.

A zárójelentésre az átvételétől számított nyolc napon belül az ellenőrzés alá vont írásban észrevételt tehet, amelyet a közfelügyeleti hatósághoz kell benyújtani.

3.4.3. A minőségellenőrzés eredménye

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók egyedi megbízásainak, illetve könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszere minőségellenőrzésének eredménye lehet:

- a) megfelelt,
- b) megfelelt, megjegyzéssel,
- c) nem felelt meg.

A minőségellenőrzés során hozott jogerős határozatban foglalt kötelezettségeket az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során teljesítenie kell.

A minőségellenőrzéssel összefüggésben – „*megfelelt, megjegyzéssel*” és „*nem felelt meg*” eredmények esetében - a következő intézkedések alkalmazhatók (Kkt. 173/C. § (7) bekezdés):

- kötelezés továbbképzésen való részvételre,
- figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére,
- kötelezés könyvvizsgálat ismételt elvégzésére vagy a könyvvizsgálói jelentés visszavonására,
- pénzbírság kiszabása (a pénzbírság összege kamarai tag könyvvizsgáló esetén 100 ezer forinttól 100 millió forintig, könyvvizsgáló cég esetén 100 ezer forinttól 500 millió forintig terjedhet),
- a minősítés megvonása,
- jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás (az eltiltás 3 évig terjedhet),
- a felelős személynek és a jogsértés tényének (tartalmának, súlyosságának és időtartamának) a közzététele a közfelügyeleti hatóság által az Egységes Kormányzati Portálon.

Az intézkedések típusának és szintjének meghatározásakor az alábbi körülményeket kell figyelembe venni:

- a) a jogsértés súlyosságát és időtartamát,
- b) a felelősség mértékét,
- c) a pénzügyi lehetőségek mértékét,
- d) az elért nyereség vagy elkerült veszteség összegét,
- e) az eljárásban való együttműködés mértékét,
- f) a könyvvizsgáló cég vagy a kamarai tag könyvvizsgáló által elkövetett korábbi jogsértéseket.

A „megfelelt” eredménnyel zárult minőségellenőrzés esetén a közfelügyeleti hatóság intézkedést nem alkalmaz.

A könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerére vonatkozó minőségellenőrzés eredményének minősítésénél figyelembe kell venni a megelőző belső minőségellenőrzési rendszerre vonatkozó minőségellenőrzés óta lefolytatott, az ellenőrzött könyvvizsgáló cégnél alkalmazott, tag vagy vezető tisztségviselő kamarai tag könyvvizsgálók egyedi megbízásai minőségellenőrzésének eredményét.

A közfelügyeleti hatóság a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek „nem felelt meg” eredménnyel zárult minőségellenőrzése esetén annak tényéről és az alkalmazott intézkedésekről értesíti a Kamarát, a Magyar Nemzeti Bankot, a Budapesti Értéktőzsdét, illetve az érintett egyéb állami szervet. Amennyiben a közfelügyeleti hatóság a minőségellenőrzési eljárás során hozott intézkedésként a könyvvizsgálat ismételt elvégzésére vagy a könyvvizsgálói jelentés visszavonására kötelezi a könyvvizsgálót, úgy erről az intézkedésről az érintett közérdeklődésre számot tartó gazdálkodót is tájékoztatja.

3.5. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése

3.5.1. Az egyedi minőségellenőrzések eredménye

A közfelügyeleti hatóság 2021. évben 18 kamarai tag könyvvizsgálót jelölt ki terv szerinti minőségellenőrzésre. A közfelügyeleti hatóság 18 fő kamarai tag könyvvizsgáló minőségellenőrzési eljárását folytatta le, valamint 1 fő kamarai tag könyvvizsgálóval szemben folytatott le megismételt minőségellenőrzési eljárást, és hozott határozatot.

Az ellenőrzött 19 fő kamarai tag könyvvizsgáló közül 9 fő „megfelelt”, 4 fő „megfelelt, megjegyzéssel”, 6 fő „nem felelt meg” eredményt ért el.

Minőségellenőrzés során elért eredmények*	2020. év (fő)		2021. év (fő)	
Megfelelt	8	40%	9	47%
Megfelelt, megjegyzéssel	6	30%	4	21%
Nem felelt meg	6	30%	6	32%
Összesen	20	100%	19	100%

* a közfelügyeleti hatóság 2021. évben egy kamarai tag könyvvizsgálóval szemben végzett célvizsgálatot, melynek figyelmeztetéssel zárult eredményét az alábbi táblázat nem tartalmazza.

Az egyedi megbízások minőségellenőrzés során alkalmazott, az NGM rendelet 6. számú melléklete szerinti kérdőívben szereplő 1.10, 13.02, 13.05 és 13.09 kérdések bármelyikére „Nem” a válasz, akkor az egyedi megbízás vizsgálatának eredménye „Nem felelt meg”. Amennyiben az „Igen” válaszok aránya az összes válaszhoz viszonyítva 90% vagy a fölötti, akkor az egyedi megbízás minősítése „Megfelelt”, 70% és 90% között a minősítés „Megfelelt, megjegyzéssel”, 70% alatt pedig „Nem felelt meg”.

A Kkt. 173/C. § (5) bekezdése szerint a közfelügyeleti hatóság a zárójelentés és a Kkt. 173/C. § (4) bekezdés szerinti észrevétel alapján határozatot hoz a minőségellenőrzés eredményének minősítéséről, az ellenőrzés alá vont részére a minősítés alapján előírt kötelezettségekről, valamint az indokolt intézkedés alkalmazásáról.

3.5.2. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzététele

A Kkt. 193. § (6) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóság anonimizált módon elkészítette és közzéteszi a határozattal lezárt minőségellenőrzési eljárások eredményét és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott szankciókat tartalmazó táblázatot. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzétételét a beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza.

3.5.3. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során feltárt súlyos hiányosságok

A közfelügyeleti hatóság által lefolytatott minőségellenőrzésekből megállapítható, hogy több esetben a könyvvizsgálók nem, vagy nem megfelelően alkalmazták a nemzetközi könyvvizsgálati standardok előírásait.

A közfelügyeleti hatóság a 2021. évi minőségellenőrzések során a könyvvizsgálói jelentéssel, a pénzügyi kimutatások bemutatásának és közzétételének megfelelőségével, és a könyvvizsgálati mintavétellel kapcsolatos könyvvizsgálati eljárásokra tett megállapítások voltak a legnagyobb számban.

Az egyedi megbízások 2021. évi közfelügyeleti minőségellenőrzése során leggyakrabban előforduló megállapítások az alábbi területekkel kapcsolatban merültek fel

A könyvvizsgálói jelentéshez kapcsolódó megállapítások

- A csoport tagjai által is azonosított kulcsfontosságú területek szerepeltetésének hiánya a könyvvizsgálói jelentésben.
- A könyvvizsgálói jelentésben a kulcsfontosságú kérdések esetében a könyvvizsgáló különálló véleményt közölt a pénzügyi kimutatások egyedi elemére.
- A kulcsfontosságú kérdéseknél a könyvvizsgáló olyan eljárásokra hivatkozott, amelyek nem kerültek végrehajtásra.
- Jogalap nélküli könyvvizsgálói jelentés kibocsátása.
- A kulcsfontosságú kérdésekben rögzített elnevezés megtévesztő szerepeltetése.
- Hiányzó tartalmi elemek a könyvvizsgálói jelentésben, minősítés elmaradása, viszonyítási alap nem megfelelő bemutatása.
- A kulcsfontosságú könyvvizsgálati terület kiválasztásához kapcsolódó munkalap hiánya.

A pénzügyi kimutatások bemutatásának és közzétételének megfelelősége tárgyában tett megállapítások

- A konszolidált pénzügyi kimutatások közzétételének ellenőrzésére és áttekintésére vonatkozó eljárások tervezésének és végrehajtásának a hiánya.
- A cash flow kimutatás elegendő és megfelelő ellenőrzésének elmulasztása.
- Összehasonlító adatok megfelelőségi vizsgálatának elmulasztása.
- Számviteli politika változás, hiba kezelés bemutatásának hiánya.
- IFRS közzétételek ellenőrzésének hiánya, IFRS ellenőrző lista nem megfelelő kitöltése, áttekintés hiánya.

A könyvvizsgálati mintavétellel kapcsolatos megállapítások

- Nem volt elegendő a minta mérete ahhoz, hogy a mintavételi kockázatot elfogadhatóan alacsony szintre csökkentsék a könyvvizsgálat során.
- A vizsgálatához kiválasztott minta összetétele elfogult volt (nem véletlenszerű) és/vagy nem reprezentatív a teljes populációra vonatkozóan.
- Hiányzott a vizsgálati cél eléréséhez szükséges megfelelő eljárás megtervezése és/vagy szükség esetén a megfelelő alternatív eljárás végrehajtása.
- A minta elemszám számos esetben alacsonynak minősült a teljes sokaság összetételéhez és teljes elemszámához képest.
- A minta ellenőrzése során elmulasztotta a könyvvizsgáló az azonosított hibás eltérések elegendő és megfelelő kiterjesztését a teljes állományra vonatkozóan, figyelembe véve a hibás állítások jellegét és a hiba okát.

Könyvvizsgálat eljárásaival és dokumentációval kapcsolatos megállapítások

- A szakértő által végzett munka dokumentálásának hiánya.
- A könyvvizsgálati dokumentációban nem került dokumentálásra a következtetéshez kapcsolódó információ.
- Nem került dokumentálásra a számviteli politika ellenőrzése.
- Olyan előző évben készített dokumentumokra történt hivatkozás a könyvvizsgálati dokumentációban, amely nem került lefűzésre/beccsatolásra.
- Jelentős kockázatot azonosított a könyvvizsgáló, ugyanakkor a kapcsolódó eljárásokat nem dokumentálta.
- Lényegesség megállapításával kapcsolatos dokumentációs hiányosságok.

Manuális könyvelési tételek vizsgálatához kapcsolódó megállapítások

- A könyvvizsgáló nem vizsgálta, hogy definíció szerint, mely könyvelési tételek minősülnek manuális, vagy automatikus könyvelési tételnek.
- A könyvvizsgáló nem vizsgálta a nem pénzügyi szakember által végzett manuális könyvelések okát a csalás lehetséges kockázatának csökkentése céljából.
- Manuális könyvelési tételek vizsgálatának és dokumentációjának teljes hiánya.

Lényegesség meghatározásával kapcsolatos megállapítások

- A minőségi kritériumok nem kerültek kellőképpen figyelembevételre, valamint dokumentálásra a könyvvizsgálói lényegesség meghatározása során.
- A lényegességről szóló munkapapír nem tartalmazott speciális megfontolást, indoklást, amely alapján az alkalmazott lényegességi küszöbérték magyarázható.
- A lényegesség meghatározása során a könyvvizsgáló nem vette figyelembe, hogy milyen benchmark alapú megközelítés támaszthatja alá jobban a pénzügyi kimutatásokat felhasználók érdekeit.

Számviteli becslések, beleértve a valós érték ellenőrzése tárgyában tett megállapítások

- A vezetés, valamint a vezetés szakértőjének elfogultságára utaló jeleket nem vették megfelelő módon figyelembe.
- Nem mérték fel, hogy a vezetés miként vette figyelembe az alternatív becslési lehetőségeket.
- A könyvvizsgáló nem élt szakmai szkepticizmusával a szakértő által elvégzett munka kapcsán.
- Vezetés korábbi becsléseinek felülvizsgálata, valamint a vezetés által készített tervek megbízhatóságának felülvizsgálata nem történt meg.
- IFRS 9 pénzügyi instrumentumok - módszertanával kapcsolatos hiányosságok (ECL vizsgálat, kapcsolt felek vizsgálata, ügyfélhitelek értékvesztése), melyeket a könyvvizsgáló nem kérdőjelezett meg.
- Kockázatbecsléshez kapcsolódó megállapítások (csalás kockázata, kontrollok vezetés általi felülírásának kockázata, lényeges hibás állítások azonosítása/értékelése).
- Goodwill-hoz kapcsolódó értékvesztési teszt elkészítésének, vizsgálatának hiánya.

Bevételek könyvvizsgálatával kapcsolatos megállapítások

- Az összetett szerződésekből származó bevétel elszámolásának nem elegendő és megfelelő vizsgálata.
- A csalás kockázatának nem megfelelő felmérése és a csalás kockázatára reagáló könyvvizsgálati eljárások elmulasztása.
- A bevételek megfelelő időszakban történő elszámolásának vizsgálatát (cut-off) elmulasztották végrehajtani.
- IFRS 15 szabályainak való megfelelés vizsgálatának hiánya.

Belső minőségellenőr (EQCR) szerepével kapcsolatos megállapítások

- A könyvvizsgálati dokumentáció alapján nem megállapítható, hogy az EQCR teljeskörűen elvégezte a standardok által előírt lépéseket.
- A könyvvizsgáló által levont hibás következtetést a megbízáshoz kapcsolódó belső minőségellenőr nem kifogásolta.
- Az előírásokkal ellentétben nem került bevonásra belső minőségellenőr a vizsgálatokba.

Csoport könyvvizsgálattal kapcsolatos megállapítások

- A csoport könyvvizsgálati terv és a komponens könyvvizsgálatra vonatkozó instrukció nem teljeskörűen került kidolgozásra.
- A könyvvizsgálati hatókör meghatározásának elmulasztása a csoport komponens tagjaira vonatkozóan és/vagy az utasítások nem megfelelő továbbítása a komponens könyvvizsgáló részére.
- A csoport könyvvizsgálati lényegesség és a komponens könyvvizsgálónak allokált lényegesség meghatározásának és kommunikálásnak elmulasztása.
- A komponens könyvvizsgáló munkájában való részvétel jellegének, időzítésének és mértékének megfelelő dokumentálása, ideértve az elvégzett áttekintések bizonyítékait is.
- A komponens könyvvizsgáló által azonosított problémák megismerése és kezelése a csoport könyvvizsgálat során.

Jogszabályoknak való megfelelés, jelentési kötelezettség

- A komponens könyvvizsgáló által azonosított problémák megismerése és kezelése a csoport könyvvizsgálat során.
- A könyvvizsgáló nem értesítette a felügyeleti szerveket miután jogszabályoknak való meg nem felelést azonosított.

3.6. Cégszintű minőségellenőrzések

3.6.1. A cégszintű minőségellenőrzések alakulása

A közfelügyeleti hatóság 2021. évi minőségellenőrzési tervében 5 közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó jogszabály szerinti könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgáló cég szerepelt, melyek a Kkt. által meghatározott kötelező 3 éves ellenőrzési ciklus alapján kerültek kiválasztásra. A közfelügyeleti hatóság ténylegesen 5 könyvvizsgáló cég esetében hajtott végre minőségellenőrzési eljárást.

Az ellenőrzések eredményeként a könyvvizsgáló cégek közül 1 esetben „megfelelt”, 4 esetben „megfelelt, megjegyzéssel” eredmény született. „Nem felelt meg” eredmény nem volt.

Minőségellenőrzés során elért eredmények	2020. év (Kv. cég)		2021. év (Kv. cég)	
Megfelelt	3	42%	1	20%
Megfelelt, megjegyzéssel	2	29%	4	80%
Nem felelt meg	2	29%	0	0%
Összesen	7	100%	5	100%

Az ellenőrzés során használt kérdőív fejezetei témaköröket tartalmaznak. A témakörökön belül eldöntendő kérdések, alkérdések és kiegészítő kérdések szerepelnek. Az egyes témakörökhöz tartozó alkérdésekre adott válaszok határozzák meg a témakör eredményét. A témakörök eredménye határozza meg a fejezet eredményét. Amennyiben bármelyik fejezet értékelése „Nem felelt meg”, a cégszintű vizsgálat eredménye is „Nem felelt meg”. Amennyiben a „Megfelelt, megjegyzéssel” értékelésű fejezetek száma három, vagy annál több, a cégszintű vizsgálat eredménye „Megfelelt, megjegyzéssel”.

Az NGM rendelet 2. számú melléklete (Kérdőív a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszerének ellenőrzéséhez) alapján, az eldöntendő kérdések értékelésével kapcsolatban kétféle kritérium szerepel a módszertanban, amennyiben bármelyikére „nem” a válasz, a cégszintű vizsgálat eredménye nem lehet „Megfelelt”, illetve, ha hatnál több kapott „nem” választ, a cégszintű vizsgálat eredménye „Nem felelt meg”. A(z) I.23., I.24., II.31., II.32., III.12., III.13., IV.23., IV.24., V.31., V.32., VI.19., VI.20. Eldöntendő kérdések bármelyikére adott „NEM” választ a kérdőív értékelése során kettő „NEM” válasznak kell tekinteni.

Az NGM rendelet 1. számú melléklete (Kérdőív a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó, asszisztens nélkül, önállóan dolgozó könyvvizsgálók belső minőségellenőrzési rendszerének ellenőrzéséhez) tartalmában és a kérdések számában is eltér, alkalmazkodva a könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég működési környezetéhez. Ez esetben a kérdőív I.12., I.13., II.13., II.14., III.10., III.11., IV.6., IV.7., V.16., V.17., VI.8., VI.9. pontjaiban szereplő eldöntendő kérdések bármelyikére adott „NEM” választ a kérdőív értékelése során kettő „NEM” válasznak kell tekinteni.

3.6.2. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele

A Kkt. 193. § (6) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóság anonimizált módon elkészítette és közzéteszi a minőségellenőrzési eljárások eredményét és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott szankciókat tartalmazó táblázatot. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzétételét a beszámoló 2. számú melléklete tartalmazza.

3.6.3. A cégszintű minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságok

A könyvvizsgáló cégek minőségbiztosítási rendszere szolgál a minőségellenőrzések végrehajtásának alapjaként. A minőségellenőrzésre vonatkozó nemzetközi könyvvizsgálati standardok, valamint a magyar nemzeti könyvvizsgálati standard értelmében a könyvvizsgáló cégeknek létre kell hozniuk a megfelelő minőségbiztosítási rendszert, mely a könyvvizsgálati megbízások magas színvonalú végrehajtását biztosítja. A minőségbiztosítási rendszer magában foglalja a cég szervezeti felépítését, valamint a hatályos belső szabályzatokat és gyakorlati eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy:

- a könyvvizsgáló cég és alkalmazottai megfeleljenek a könyvvizsgálati standardoknak és az egyéb jogi és szabályozási követelményeknek, és
- a könyvvizsgáló cég vagy a könyvvizsgálók által kiadott jelentések megfelelően tükrözzék a megbízás körülményeit.

A közfelügyeleti hatóság szempontjából a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatos megállapítások olyan eltérések a minőségellenőrzési, az etikai és függetlenségi követelményektől, amelyek az eltérés jelentőségének vagy szisztematikus jellegének köszönhetően befolyásolhatták a végrehajtott könyvvizsgálat minőségét.

A cégszintű 2021. évi közfelügyeleti minőségellenőrzések során leggyakrabban előforduló megállapítások az alábbi területekkel kapcsolatban merültek fel

Az ügyfél és megbízás elfogadás/megtartás folyamata

- A könyvvizsgálati megbízási szerződés megkötése, a könyvvizsgáló megválasztását és az elfogadó nyilatkozat kiállítását követő 90 napon túl történt.
- A könyvvizsgálati megbízási szerződés megkötése a könyvvizsgáló megválasztást és az elfogadó nyilatkozat kiállítását megelőzően történt.
- Az összeférhetlenséget/érdekellentéteket vizsgáló dokumentum a megbízás elfogadás után készült, mely nem egyeztethető össze a könyvvizsgáló cég belső szabályzatával.
- A megbízás könyvvizsgálati kockázatát elemző dokumentum jóváhagyásának a dátuma az elfogadó nyilatkozat keltezése után készült, mely szintén nem egyeztethető össze a könyvvizsgáló cég belső szabályzatával.

Audit Bizottság részére címzett kiegészítő jelentés

- A könyvvizsgáló cég az audit bizottságnak címzett kiegészítő jelentés(eke)t nem küldte meg a közfelügyeleti hatóság részére.
- Az audit bizottságnak címzett kiegészítő jelentés tartalmilag nem a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően részletezett.

Határidők elmulasztása

- A közfelügyeleti hatóság részére történő közzétételi kötelezettség elmulasztása (átláthatósági jelentés megküldése, átláthatósági jelentés módosításáról tájékoztatás elmulasztása).
- A könyvvizsgáló cég a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységekkel kapcsolatos díjbevételek megoszlásáról külön nem küldött információt a fordulónapot követő 4 hónapon belül.

Belső minőségellenőr (EQCR) és külső szakértő

- Független külső szakértő bevonásának az elmulasztása.
- Belső minőségellenőr (EQCR) standardok szerinti teljeskörű bevonását hiányosan tartalmazta a könyvvizsgálati dokumentáció.

Emberi erőforrásokkal kapcsolatos megállapítások

- Teljesítményértékelések szöveges értékelésének hiánya mind az értékelt, mind az értékelő részéről.

Függetlenség

- Közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálati ügyfelek részére nyújtott nem könyvvizsgálati szolgáltatások dokumentációs hiányossága.
- Az egyedi ügyfélmunkák esetében a függetlenségi nyilatkozaton nem szerepeltek az adott munkán egyébként résztvevő munkavállalók, vagy az óraterhelések alapján a függetlenségi nyilatkozatot később írták alá, mint az első óraterhelés dátuma.
- Függetlenségi nyilatkozatban pontatlan adatok megadása.
- A függetlenségi nyilatkozat nem határidőben történő kitöltése.

Figyelemmel kísérés

- A figyelemmel kíséresi folyamat részletszabályait megfelelően tartalmazza a könyvvizsgáló cég szabályzata, ugyanakkor a gyakorlatban nem került sor annak teljeskörű végrehajtására.

Felügyeleti eljárások, monitoring

- Nem történt meg megfelelően a hibát kiváltó okok elemzése, valamint nem történt meg teljeskörűen a feltárt hibát helyreigazító intézkedés.

4. A közfelügyeleti rendszer részelemeinek vizsgálata és értékelése

4.1. A Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán tett megállapítások

A Kkt. 189. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közfelügyeleti hatóság saját feladatkörében eljárva, vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen a minőségbiztosítási rendszer működését.

A közfelügyeleti hatóság elvégezte a Kamara 2020. évben lefolytatott „megfelelt, megjegyzéssel”, illetve „nem felelt meg”, valamint véletlenszerűen kiválasztott „megfelelt” eredménnyel zárult minőségellenőrzési eljárásainak felülvizsgálatát. A vizsgálat során a közfelügyeleti hatóság 2020. évre vonatkozóan 125 kamarai tag könyvvizsgáló és 17 könyvvizsgáló cég minőségellenőrzését érintő iratanyagát tekintette át, melynek összetétele a következő volt:

Eredmény megnevezése:	2020. év	
	Kamarai tag könyvvizsgáló (fő)	Könyvvizsgáló cég (db)
Megfelelt	86	11
Megfelelt, megjegyzéssel	30	5
Nem felelt meg	9	1
Összesen	125	17

A vizsgálat célja annak áttekintése volt, hogy a Kamara minőségellenőrzése megfelel a 46/2006/EK irányelv által támasztott minőségbiztosítási követelményeknek, valamint, hogy a Kamara Minőségellenőrzési Bizottsága megfelelően látja-e el a Kkt. 152. §-ában előírt feladatokat.

A közfelügyeleti hatóság vizsgálata során áttekintette a határozatokat, a zárójelentéseket és az ellenőrök által kitöltött kérdőíveket, melyek alapján megállapításokat és javaslatokat fogalmazott meg.

A közfelügyeleti hatóság a kamarai minőségellenőrzési eljárások áttekintését követően tett megállapítások és javaslatokkal összefüggésben kérte a Kamara vezetését, hogy tegye meg a szükséges lépéseket.

A Kamara minőségellenőrzési bizottsága, valamint elnöksége konstruktívan állt a közfelügyeleti hatóság kamarai minőségellenőrzésekkel kapcsolatosan tett megállapításaihoz, javaslataihoz. A Kamara akció tervet készített a közfelügyeleti hatóság javaslataira vonatkozóan, melynek felülvizsgálata jelenleg is tart.

4.2. A Kamara fegyelmi eljárásai kapcsán tett hatósági megállapítások

A Kkt. 189. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében a közfelügyeleti hatóság - feladatkörében eljárva - vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részeleit, így különösen a fegyelmi eljárásokat.

A közfelügyeleti hatóság áttekintette a Kamara 2020. év során lefolytatott fegyelmi eljárásokkal összefüggésben hozott 364 db fegyelmi határozat iratanyagát, melyből - mintavételezéssel kiválasztott - 124 db határozat iratanyagának vizsgálatát végezte el.

Ssz.	Az alkalmazott intézkedés megnevezése	Fegyelmi határozatok száma (db)
1	nincs szankció, vagy enyhe szankció (eljárás megszüntetése, figyelmeztetés alkalmazása mellett megszüntetés, írásbeli megrovás, mentesítési kérelem, kijavítás, részletfizetési kérelem helyben hagyása)	276
2	pénzbírság 1 - 499.999 Ft-ig	65
3	pénzbírság 500.000 Ft-tól	12
4	könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetése	2
5	kamarából történő kizárás	9
Összesen:		364

A mintavételezés során kiválasztásra került a Kamara által megküldött mindazon határozat (88 db), amelyek esetében súlyosabb szankció megállapítására került sor (pénzbírság, könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetése, kamarából történő kizárás).

Az áttekintett fegyelmi eljárások során az alábbi intézkedések alkalmazására került sor:

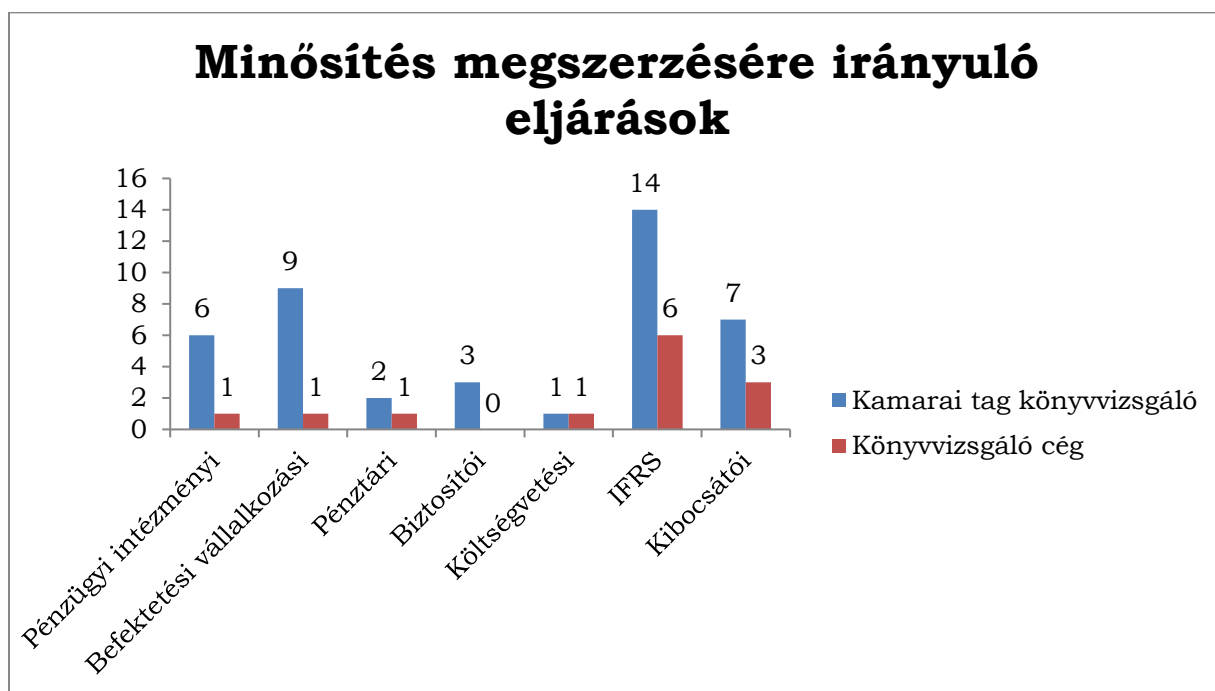
Ssz.	Az alkalmazott intézkedés megnevezése	Az áttekintett fegyelmi határozatok száma (db)
1	figyelmeztetés alkalmazása melletti megszüntetés	10
2	írásbeli megrovás	11
3	eljárás megszüntetése	8
4	pénzbírság	77
5	kamarából történő kizárás	9
8	jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetésének meghatározott időre történő elrendelése	2
9	mentesítés	5
10	részletfizetés engedélyezése	1
11	kijavító határozat	1
Összesen:		124

A Kamara által a 2020. évben lefolytatott fegyelmi eljárások során hozott határozatainak áttekintésével, vizsgálatával és értékelésével kapcsolatban a közfelügyeleti hatóság a megállapításait megküldte a Kamara elnöksége részére.

5. Könyvvizsgálói minősítések, igazolások, engedélyek

5.1 Minősítés megszerzésére irányuló eljárások

A közfelügyeleti hatóság 59 minősítés megszerzésére irányuló kérelem esetében hozott döntést 2021-ben, melyek közül 3 esetben a kérelem elutasításáról, 1 esetben a kérelemre indult eljárás megszüntetéséről és 55 esetben a kérelmezett minősítés megadásáról döntött. A megszerzett minősítések megoszlását a következő diagram mutatja:

A pénzügyi intézményi, befektetési vállalkozási, pénztári, biztosítói, IFRS és kibocsátói minősítés megszerzése iránti eljárások lefolytatására az érintett állami szerv, a Magyar Nemzeti Bank egyetértésével került sor.

5.2. Minősítés visszavonására irányuló eljárások

A közfelügyeleti hatóság 2021-ben 10 minősítés visszavonására irányuló kérelem tekintetében döntött a minősítések visszavonásáról és további 2 minősítés visszavonása esetében hivatalból járt el.

A minősítések megadása és visszavonása tekintetében mind a Magyar Nemzeti Bankkal, mind a Magyar Könyvvizsgálói Kamarával hatékony az együttműködés.

5.3. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez szükséges igazolás és engedély megszerzésére és visszavonására irányuló eljárások

A Kkt. rendelkezései alapján a természetes személyek, gazdálkodó szervezetek, harmadik országbeli könyvvizsgálók, valamint harmadik országbeli könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói tevékenységének végezéséhez a közfelügyeleti hatóság igazolása, engedélye szükséges.

A közfelügyeleti hatóság természetes személyek kérelmére igazolást, gazdálkodó szervezetek, harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló cégek kérelmére engedélyt ad ki a könyvvizsgálói tevékenység folytatásához.

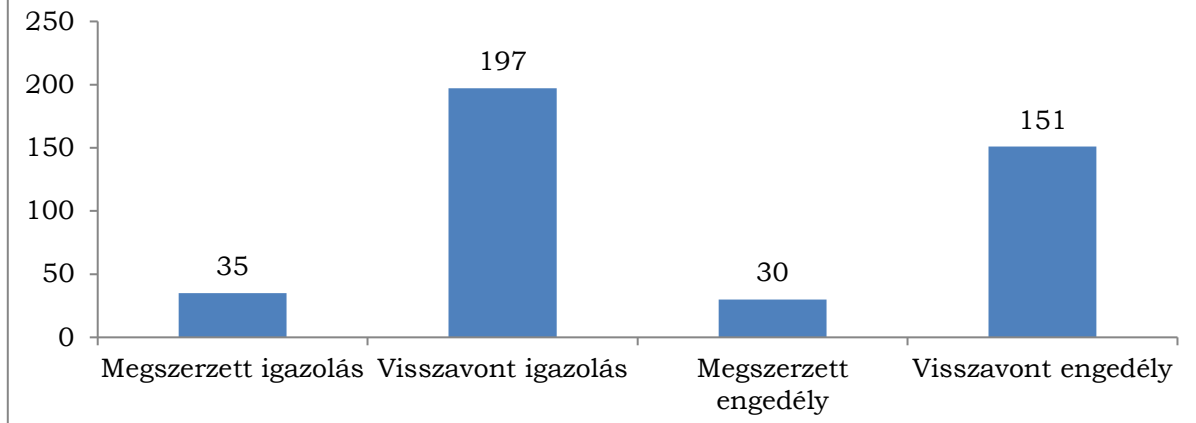
A közfelügyeleti hatóság 36 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás iránti kérelem vonatkozásában folytatott le eljárást 2021-ben, melyekből 35 esetben az igazolás megadásáról, 1 esetben pedig a kérelemre indult eljárás megszüntetéséről döntött.

A közfelügyeleti hatóság továbbá 37 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges engedély megadása iránti kérelem esetében hozott döntést 2021-ben. A közfelügyeleti hatóság 30 esetben az engedély megadásáról, 5 esetben a kérelem elutasításáról és 2 esetben pedig a kérelemre indult eljárás megszüntetéséről döntött.

A közfelügyeleti hatóság 2021-ben kérelemre 6 könyvvizsgálói tevékenység engedély visszavonásáról, hivatalból pedig 145 könyvvizsgálói tevékenység engedély és 197 könyvvizsgálói tevékenység igazolás visszavonásáról döntött.

A könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolások, valamint engedélyek hivatalbóli visszavonására a kamarai tag könyvvizsgálók esetén, a tagsági jogviszonyuk megszűnését követően, a könyvvizsgáló cégek esetén pedig a kamarai nyilvántartásból való törlést követően, vagy a könyvvizsgáló cégek megszűnése miatt, kamarai áttételt követően került sor.

Könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolások és engedélyek alakulása 2021-ben

5.4. Bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás megszerzésére irányuló eljárások

A Kkt. 2018. január 1-től hatályos rendelkezései alapján a kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek hitelintézetnél pénzügyi intézményi minősítés birtokában is csak akkor végezhetnek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, ha rendelkeznek a közfelügyeleti hatóság által kiállított igazolással.

A közfelügyeleti hatóság 13 bank könyvvizsgálatához szükséges igazolás megadása iránti kérelemmel kapcsolatban folytatott le eljárást 2021-ben, 6 esetben a kérelem visszautasításáról, 7 esetben pedig az igazolás megadásáról döntött a hatóság.

A bank könyvvizsgálatához szükséges igazolás a Kkt. 50. § (2d) bekezdése alapján a kiállításának naptári évét követő év utolsó napjáig jogosít banknál jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására.

6. Átláthatósági jelentések vizsgálata

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatát ellátó, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek éves átláthatósági jelentés készítési kötelezettségével kapcsolatos szabályokat az EU rendelet 13. cikke szabályozza.

Az átláthatósági jelentést legkésőbb négy hónappal az egyes pénzügyi évek végét követően közzé kell tennie a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég honlapján, illetve a közzétételről tájékoztatni kell az illetékes hatóságokat.

Az átláthatósági jelentésnek a közzététel dátumától számítva legalább öt évig elérhetőnek kell maradnia.

Az EU rendelet lehetőséget biztosít a közzétett éves átláthatósági jelentés aktualizálására. Ez esetben jelezni kell, hogy ez a jelentés aktualizált változata, mindamellett az eredeti változatnak továbbra is elérhetőnek kell lennie a honlapon, illetve az aktualizált változat közzétételének tényét jelezni kell a közfelügyeleti hatóságnak.

Az átláthatósági jelentést a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálónak vagy a könyvvizsgáló cégnek továbbra is alá kell írnia.

Az EU rendelet előírásainak megfelelően, az átláthatósági jelentésnek tartalmaznia kell a könyvvizsgáló hálózati tagságával kapcsolatos információkat, az árbevételével kapcsolatos pénzügyi információkat, illetve az alkalmazott rotációs politikának az ismertetését.

Amennyiben a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég alkalmazásában áll, a fenti kötelezettségek a könyvvizsgáló céget terhelik.

Mindezek alapján, a 2021. évre vonatkozó szabályoknak megfelelően a közfelügyeleti hatóság feladatkörében eljárva 16 könyvvizsgáló céggel kapcsolatban ellenőrizte az átláthatósági jelentések közzétételi kötelezettségének teljesítését.

Az átláthatósági jelentésekkel kapcsolatban az alábbi főbb megállapítások/hiányosságok merültek fel:

- Továbbra is a legjellemzőbb és legtöbbször előforduló hiba a közfelügyelet részére történő közzététel elmulasztása.
- Az átláthatósági jelentések határidőben történő közzététele és elérhetősége.
- Az árbevétellel kapcsolatos pénzügyi információk nem a rendelet szerinti megbontásban kerülnek bemutatásra.
- A rotációs politika hiánya, vagy hiányos szerepeltetése.
- A jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók folyamatos képzésével kapcsolatban alkalmazott politikáról szóló nyilatkozat nem kellő részletességgel szerepel az átláthatósági jelentésben.

7. Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó könyvvizsgálókkal történő közvetlen kommunikáció szempontjából meghatározó jelentőségű a Kamara Minőségellenőrzési Bizottságának éves továbbképzésén és a Kamara országos konferenciáján való közfelügyeleti hatósági részvétel. Az előző évekhez hasonlóan ismét lehetőség nyílt arra, hogy a hatóság képviselje és a továbbképzési, valamint a Kamara országos konferenciáján ismertesse a közfelügyeleti minőségellenőrzések tapasztalatait és felhívja a figyelmet a szabályozásban bekövetkezett változásokra.

A közfelügyeleti hatóság képviselői számos publikációt jelentettek meg a SZAKma című újságban a közfelügyeleti munkát érintő kérdésekkel kapcsolatosan.

8. Nemzetközi kapcsolatok bemutatása

A közfelügyeleti hatóság két nemzetközi szervezet ülésén vesz részt rendszeresen:

- a Független Könyvvizsgálati Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) és
- az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottsága (CEAOB) ülésén.

A covid vírus miatti járvánnyal kapcsolatos veszélyhelyzetre tekintettel a közfelügyeleti hatóság 2021-ben kizárólag online formában vett részt a nemzetközi szervezetek ülésén.

A közfelügyeleti hatóság számára a kötelező tagságot az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottságában az 537/2014/ EU Rendelet írja elő.

A CEAOB évente 3 plenáris és számos alcsoporthi ülést, munkacsoporti megbeszélést és workshopot tart tagjai részére. A közfelügyeleti hatóság a CEAOB Inspekciós alcsoporthjának tagja.

A CEAOB elősegíti az 537/2014/EU Rendelet és a 2006/43/EK irányelv végrehajtásához szükséges információk, szaktudás és legjobb gyakorlatok cseréjét. 2021-ben például felmérés készült a CEAOB tagjai között azzal kapcsolatban, hogy a 2006/43/EK irányelv 6. cikkében foglaltak (könyvvizsgáló képzettségre vonatkozó követelmények) hogyan kerültek átültetésre az egyes nemzeti joghatóságokban. Felmérés készült a közfelügyeleti hatóságoknak az amerikai közfelügyeleti hatósággal (PCAOB) történő eddigi együttműködéséről és annak tapasztalatairól is. 2021-ben is sor került továbbá a megelőző naptári évre vonatkozó szankciókra és adminisztratív intézkedésekre vonatkozó statisztikákról szóló felmérésre, összhangban a 2006/43/EK irányelv 30f. cikkének (1) bekezdésével. A CEAOB egyúttal megkezdte tagjainak felkészítését az 537/2014/EU Rendelet 27. cikkének (2) bekezdése szerinti jelentés készítésére, mely a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek részére nyújtott, jogszabályban előírt könyvvizsgálati szolgáltatások piacán bekövetkezett fejleményekről ad legalább háromévenként tájékoztatást. A közfelügyeleti hatóság továbbá hatékonyan részt vett a könyvvizsgálati lényegesség vizsgálatára szervezett munkacsoportot tevékenységében, melyet a CEAOB ideiglenes jelleggel hozott létre.

A CEAOB kérelemre szakértői tanácsot ad az EU Bizottságnak és az illetékes hatóságoknak az EU rendelet és az irányelv végrehajtásával kapcsolatos

kérdésekben. Továbbá közreműködik a nemzetközi könyvvizsgálati standardok technikai vizsgálatában - ideértve azok kidolgozásának folyamatait is - az uniós szinten történő elfogadásuk céljából. Közreműködik a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálói vagy könyvvizsgáló cégei, illetve ezek hálózatai felett gyakorolt felügyelettel kapcsolatos együttműködési mechanizmusok javításában.

A CEAOB létrehozott egy inspekciós adatbázist, melyben rögzítik az ellenőrök a minőségellenőrzések során feltárt hiányosságokat. A közfelügyeleti hatóság is csatlakozott a CEAOB tagjai által közösen működtetett inspekciós adatbázishoz, melyben 27 európai ország közfelügyeleti szervezete nyújt információt a helyi közfelügyeleti minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságokról.

A Független Könyvvizsgálati Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) az öt kontinens országai által létrehozott közfelügyeleti testületek nemzetközi fóruma, amelynek célja a tagszervezetek közötti együttműködés elősegítése, valamint a könyvvizsgálat színvonalának növelése. Az IFIAR 2017-ben átalakult és önálló jogalanyisággal rendelkező szervezet lett annak érdekében, hogy szervezettebben és hatékonyabban tudjon részt venni a könyvvizsgálat szabályozás fejlesztésében. Az IFIAR célja, hogy a tagállamok megoszthassák tapasztalataikat a feltárt könyvvizsgálati hiányosságokról és akár globálisan kezelhessenek egy-egy felmerülő problémát.

Az IFIAR évente egy plenáris ülést tart, valamint minőségellenőrzési és szankcionálási workshopot szervez. Ezekben az üléseken a közfelügyeleti hatóság aktívan részt vesz és alkalmazza az ott elsajátított tapasztalatokat.

A könyvvizsgálat – a számvittel együtt - olyan terület, amely jellemzően nem hazai, hanem nemzetközi szinten szabályozott. A könyvvizsgálat alapját az IFAC által elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardok (ISA) adják, amelyek betartása a minőségellenőrzés tárgya.

A közfelügyeleti hatóság munkatársainak mind a nemzetközi könyvvizsgálói standardokat, mind az uniós előírásokat naprakészen kell ismerniük ahhoz, hogy azok betartását ellenőrizhessék. Ezt a tudást részben a fenti szervezetek munkájában való részvétellel tudják megszerezni. Az egyes országok közfelügyeleti hatóságainak munkatársaival kialakított szoros munkakapcsolat pedig közvetlenül is segíti a hatóság munkáját, hiszen a külföldi szabályozás és gyakorlat ismerete megfelelő kiindulópontot jelenthet a saját tevékenysége során.

1. számú melléklet

A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek és a hozott intézkedéseknek a közzététele

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény**	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
1.	Megfelelt	Nincs intézkedés
2.	Megfelelt	Nincs intézkedés
3.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		2 millió forint pénzbírság
4.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1,5 millió forint pénzbírság
5.	Megfelelt	Nincs intézkedés
6.	Megfelelt	Nincs intézkedés
7.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		300 ezer forint pénzbírság
8.	Megfelelt	Nincs intézkedés
9.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1 millió forint pénzbírság
10.	Megfelelt	Nincs intézkedés
11.	Megfelelt	Nincs intézkedés
12.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		750 ezer forint pénzbírság

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény**	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
13.	Megfelelt	Nincs intézkedés
14.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		5 millió forint pénzbírság
15.	Megfelelt	Nincs intézkedés
16.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		750 ezer forint pénzbírság
17.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1,5 millió forint pénzbírság
		Könyvvizsgálói jelentés visszavonása
18.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1,5 millió forint pénzbírság
		Könyvvizsgálói jelentés visszavonása
19.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		IFRS minősítés és kibocsátói minősítés megvonás

* A felsorolás sorrendje nem követi a közfelügyeleti hatóság által 2021. évre közzétett minőségellenőrzési tervben szereplő sorrendet.

2. számú melléklet

A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek és a hozott intézkedéseknek a közzététele

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
1.	Megfelelt, megjegyzéssel	Nincs intézkedés
2.	Megfelelt	Nincs intézkedés
3.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1,5 millió forint pénzbírság
4.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
5.	Megfelelt, megjegyzéssel	500 ezer forint pénzbírság

* A felsorolás sorrendje nem követi a közfelügyeleti hatóság által 2021. évre közzétett minőségellenőrzési tervben szereplő sorrendet.